

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pastorale Missionariorvm

Verjuys, Jean-Baptiste

Antverpiæ, 1682

Art. 1. Quando obligatio sit fidem exteriori actu confitendi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41565

TRACTATVS III.

De Fide externa.

ARTICULUS I.

*Quando obligatio sit fidem exteriori
actu confitendi.*

Æc materia omnino est necessaria pro missione propter varios casus qui circa illam ibi passim occurunt. Ut igitur sciatur quando & quomodo exterior fides, seu ipsius confessio sit necessaria, præmittam tanquam commune principium, unde omnia resolvenda erunt, doctrinam S. Thomæ 2. 2. q. 3. a. 2. ubi expressè inquirens utrum confessio fidei sit necessaria ad salutem, sic resolvit: *Dicendum quod ea quæ sunt necessaria ad salutem cadunt sub præcepto divinae legis: Confessio autem fidei cum sit quoddam affirmativum, non potest cadere nisi sub præcepto affirmativo. Vnde eodem modo est de necessariis ad salutem, quomodo potest cadere sub præcepto affirmativo divinae legis. Præcepta autem affirmativa non obligant ad semper, et si semper obligant: obligant autem pro loco & tempore secundum alias circumstan-*

tias debitas, secundum quas oportet actum huma-

nnum;

88 TRACTATUS III.

num limitari, ad hoc quod sit actus virtutis ergo confiteri fidem, non semper, nec in quolibet loco est de necessitate salutis, sed in aliquo loco & tempore, quando scilicet per omissionem huius confessionis subtraheretur honor debitus Deo, etiam utilitas proximis impendenda. Et casum subiungit: Puta si quis interrogatus de fide taceret, & ex hoc crederetur, vel quod non haberet fidem, vel quod fides non esset vera vel alii per ejus taciturnitatem auferrentur fide. Et ad 1 Argumentum quod sibi objecera respondet. Dicendum quod finis fidei sicut & aliarum virtutum referri debeat ad finem charitatis, qui est amor Dei & proximi, ideo quando honor Dei vel utilitas proximi his exposcit, non debet esse contentus homo ut per fidem suam ipsi veritati divinae conjungatur, sed debet fidem exterius profiteri. Videatur etiam ad 2. & 3.

His præmissis etiam supponimus, quod et si confessio fidei eò quod cadat sub præcepto affirmativo, non pro semper tamen semper obliget, uti expressè ibi docet S. Thomas præceptum tamen non negandi fidem, & semper & pro semper obligat, sicut omnia præcepta negativa. Ideo etiam Quotlib. 9. a. 14. probat S. Petrum peccasse mortaliter negando Christum; primo quidem non confitendo Christum, quando ipsius confessio requirebatur. 2 Quia negabat Christum: licet enim internè fidem teneret, externè negabat; quod erat

III. DE FIDE EXTERNA. 89

erat mendacium perniciosissimum in his quæ fidei sunt. Et hoc confirmat auctoritate S. Augustini tomo. 4. lib. de mendacio cap. 6. ubi sic loquitur: *Quis ita evanescat, ut existimet Apostolum Petrum hoc habuisse in corde, quod in ore, quando Christum negavit? Nempe in illa negatione intus veritatem tenebat, & foris mendacium proferebat; cur ergo lachrymis diluit quod ore negaverat, si saluti sufficiebat quod corde credebat? cur loquens in corde suo veritatem, tam amaro fletu punivit mendacium quod ore deprompsit? nisi quia magnam vidit esse perniciem quod corde quidem credidit ad justitiam, sed ore non est confessus ad salutem.* Agebat autem ibi contra Priscillianistas do-centes mendacia non esse peccata, etiam cum juramento: & jactabant passim pro se pernicio-sum istum versum: *Iura, perjura, secretum prodere noli.* Fuerunt etiam tertio sæculo hæ-re-tici Elcescitæ, quorum antesignanus erat quidem Elxæus, qui tempore Origenis pate-facti sunt, teste Euseb. lib. 6. cap. 31. Baronius tamen illorum ortum refert ad annum 105. Quorum præcipuum dogma erat, quod tem-pore persecutionis, licitum sit fidem negare, modò quis eam mente retineat. Contra illud Matth. 10. v. 32. *Omnis ergo qui confitebitur me coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo, qui in cœlis est. Qui autem negaverit me coram hominibus, negabo & ego eum coram Patre meo, qui in cœlis est.* Et Luc. 9. v. 26.

Qui

*Qui me erubuerit & meos sermones, hunc filiū
hominis erubescet cùm venerit in maiestate suā.
Unde iterum August. tract. 62. in Ioan. Quia
vita est confiteri Christum, tanta mors est negare
Christum.*

Confirmant hoc gesta SS. Martyrum, quae maluerunt gravissima perpetua tormenta, quam vel leviter Christum negare Ecclesia etiam olim vix post longam pœnitentiam ad communionem admittebat eos, qui semel ex mortuus mortis, aut tormentorum Christum negaverant.

Ipsa etiam ratio id ipsum videtur convincere: si enim indignum sit apud homines, si filius neget Patrem suum, & servus Dominum, quanto indignius negare Deum aut Salvatorem suum, qui nos ab æterna morte proprio sanguine redemit? Quod faciunt non tantum qui expressè Christum negant, sed etiam qui ejus sponsam Ecclesiam abnegant, negando se Catholicos esse, Pontificios seu Papistas quibus nominibus Hæretici per contemptum Romanæ Ecclesiæ veros assedias appellant. Quid post hanc vitam in Dei iudicio respondebunt, qui non metu mortis, sed pro assuendo officio, vel ineundo opulento matrimonio, aut ad placendum Regibus vel Principibus, aut spe temporalis alicujus emolumenti, antiquam fidem deserunt, aut deseruisse se fingunt & dissimulant, abnegantes Christum in Sponsa sua quod est Ecclesia?

ARTI-